

МАРИЈА ЛОЛПУР, „ДЕТЕ” КРАГУЈЕВАЧКО

Остварио ми се сан из детињства

СИНДИКАТИ ПРОТИВ
ВЛАДЕ

Ако треба - протести
без престанка

СТРАНА 4

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР РЕШАВА
РЕБУС НОВОГ ЗАКОНА

Борба за младе
лекаре

СТРАНА 6

ВЕЃИНА СЕКСУАЛНИХ
ДЕЛИКАТА ОСТАЈЕ „ТАЈНА”

Ћутање и трпљење
уместо нових траума

СТРАНА 8

ЖИКА МИЛАНОВИЋ, ШЕФ
КАБИНЕТА У „ЗАСТАВИ”

Дочекао и испратио
шесторицу директора

СТРАНА 13

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO **833 €/m²** + PDV

GRATIS garancija mesno

SMALLVILLE
Kragujevac

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО

ЗАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA ORIGINALNIH IZDUVNIH SISTEMA

IMASAF

KelecsAuto

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž mir u kući

Refill M

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

OLYMPIC TRAVEL

034/33 57 37
www.olympic.rs

SPECIJALNE PONUDE
JEDAN PLAĆA,
DVOJEPUTUJU!!!

Живот није обавезан

Да ће 2014. бити „реформска“ већ првих дана нове године могао је да осети сваки грађанин ове земље - на својој кожи. Боље рећи, на свом џепу или новчанику. Тако се још једном, ко зна који пут у Србији, потврдило да друштво постоји због државе.

Дакле, уверили смо се да држави треба пара, колико - не можемо ни да слутимо, и да је за крпљење буџетских рупа изабран проверени рудник који се зове целокупно становништво. Повећан порез на све основне животне намирнице, комуналне услуге, електронску опрему, штампу и још што шта, додуше, још се није „прелио“ на све цене, али утешне приче људи из власти да ће трговци виши ПДВ превалити на своје марже - апсолутна је лаж. Уосталом, потрошачи нису ни слепи ни толико неписмени да не виде цене јуче и цене данас.

О ПДВ-у и расту малопродајних цена тек ћемо се уверавати наредних

дана и недеља, међутим ефекти нових акциза, као посебног и врло издашног државног пореза, већ су јасни „к’о на длану“. Обично се каже да ова врста намета не утиче на стандард најширег слоја становништва, јер се акцизе „удару“ на робу која је скоро па луксуз, а шта то у преводу на потрошњу просечног Србина значи?

Значи да је поскупело гориво (бензин, дизел, течни гас), значи да су поскупела алкохолна пића и кафа, значи да су поскупеле цигарете. Скоро па све „порочни артикли“. Један прстодушни кафански коментар на то, који се очигледно не подудара са државном филозофијом, гласи овако: „Возим, бре, одавно само колико морам, а ако треба да се одрекнем и кафе, и понеког пића, и дувана који ми треба к’о леба, који к... и да живим!“ Па, добро, у Србији живот није обавезан, ствар је избора.

Непријатно саопштавање

Вероватно због опште разбириве у време празновања, једно саопштење за јавност које су потписали запослени у ЈП Дирекција за урбанизам Крагујевац, с датумом 26. децембар 2013. године, прошло је незапажено, како у медијима, тако и међу „прозванима“. Саопштење је било насловљено „уместо традиционалне новогодишње конференције за новинаре“, а у загради је стајало нешто као мото: „Репрезентативност је вредност која се чува“.

Већ у првој реченици „запослени“ драматично наводе да „већ неколико месеци, ван очију јавности, воде битку за очување статуса предузећа и угледа фирме, остваривања законом загарантованих права, професионалног интегритета и људског достојанства, које је угрожено - због нечињења и пасивности свих одговорних“.

Потом се каже да Дирекција сада има 60 запослених, од којих је 44 са високом стучном спремом и 91 стручном лиценцом. За педесет година рада профилисала је себе као репрезентативно градско јавно предузеће, чији је рад и квалитет препознат у целој Србији, а и ван ње, о чему говоре домаће и међународне награде.

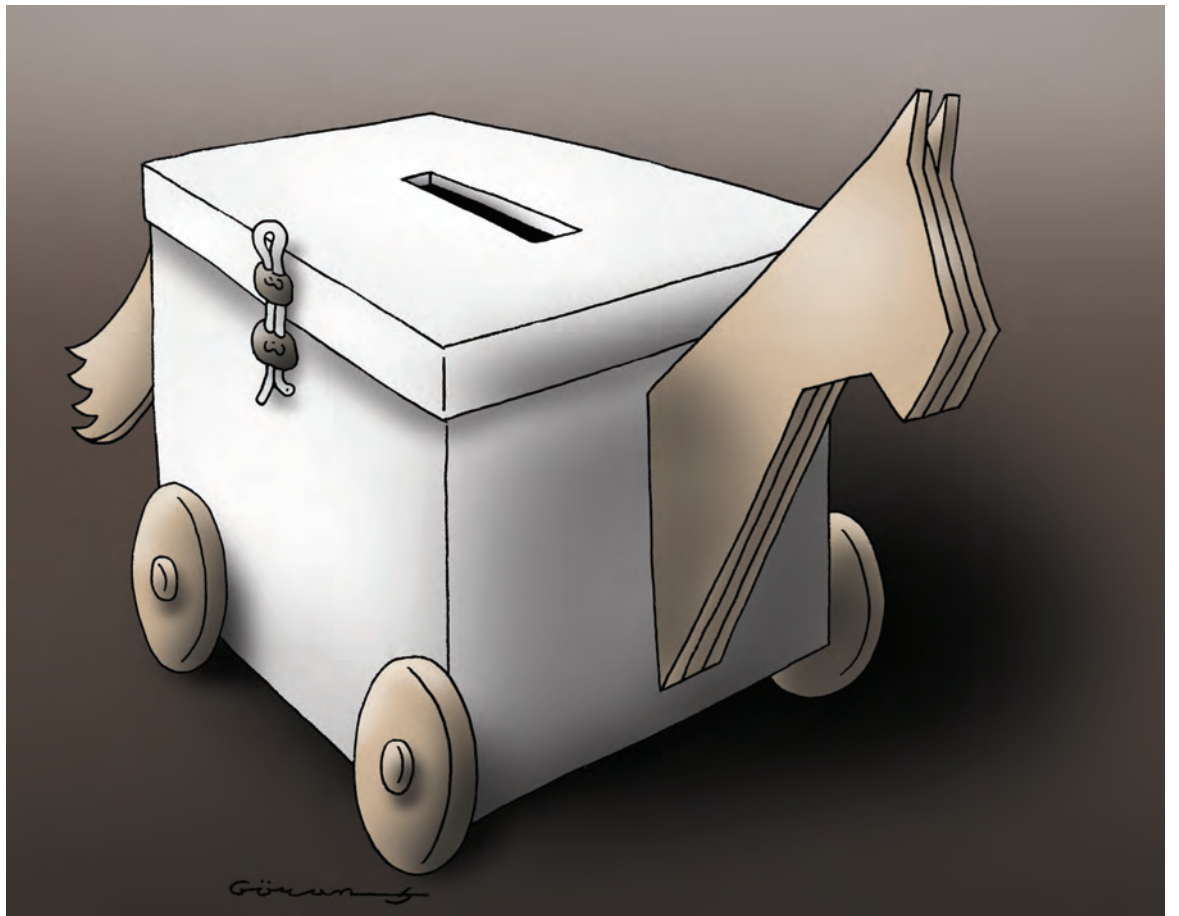
Међутим, „рад, квалитет и репрезентативност Дирекције“, иро-

нично закључују аутори саопштења, „награђени су од свог оснивача, града Крагујевца, непоштовањем, понижавањем, неодговорним располагањем имовином, претњама гашењем предузећа, покушајима политичког запошљавања и непоштовањем уговорених, завршених и фактурисаних послова, за које је плаћен ПДВ“.

Ове оцене поткрепљене су подацима да неизмирене обавезе града и градских јавних предузећа према Дирекцији премашују износ од шест бруто зарада, а да су запослени тек примили аконтацију плата за јул 2013. године. „Имовином коју су генерације стицале данас не управља предузеће, већ други на основу ње убирају приходе или измирују своје обавезе“, пише у саопштењу „запослених“.

Кажу да су се писаним путем, у периоду од 20. новембра 2013. године, обраћали свом директору, Надзорном одбору предузећа, градоначелнику, Градском већу и Градској управи.

„Једино је градоначелник показао вољу да саслуша наше аргументе, разумео их је, прихватио и дао усмена обећања да ће учинити све ради измиривања потраживања. У ишчекивању да се обећања

Карикатура: Горан Миленковић

остваре, одлучни смо и спремни за даљу сарадњу, али на темељима оскувања интегритета Дирекције за урбанизам“, закључују аутори саопштења за јавност.

Ваљало би, међутим, да од „запослених“ јавност добије и подобије информације о проблемима и „бици за очување статуса предузећа“, јер су у саопштењу, и-

пак, изнете само уопштене и начелне консултације. Дакле, „запослени“, или неко од ваших представника, јавите се овим новинама.

Алге не ничу саме

Ужичанима је крај прошле и почетак ове године био - да им преседну сви празници, а и постпразнични дани неће бити бољи. Истовремено су их задесиле две несреће и то обе еколошке. Прво је установљено да је ваздух опасно загађен због великог присуства честица чађи, па је грађанима препоручено да избегавају „чист ваздух“, а онда су остали и без здраве воде у градском водоводу. Количина такзованих цијанобактерија, за које се каже да су фаталне по здравље људи, учиниле су градску воду неупотребљивом за пиће и припремање хране. Може да се користи само у хигијенске сврхе.

Тако су „ере“, упркос препоруци да што мање излазе из својих кућа,

ипак приморане да бораве на „ваздуху“, јер с балонима и канистерима морају „на воду“ из цистерни.

Шта је то Ужичанима, који иначе живе у крају богатом изворишима квалитетне воде, направиле муку да своје славине морају да заврну? Најављено је да ће се тим питањем позабавити и тужилаштво, али већ је саопштено да је појави енормног броја опасних бактерија у вештачкој акумулацији Врутци највише кумовао тзв. „људски фактор“. Поред осталог, наведено је да је дошло до неконтролисаних промена флоре и фауне у језеру и око њега, да су уз обалу бесправно изграђене куће и вијендице са септичким јамама, да је са ораница уз језеро у воду до-

спело стајско ђубриво... Све је повећало концентрацију фосфора у води, а стручњаци кажу да је управо то била „добра подлога“ за развој цијанобактерија.

Ова прича из Ужица, нажалост, делује доста познато и Крагујевчанима, који већ више година слушају, а и сами гледају, шта се ради на Гружанском језеру и око њега. Санитарна зона заштите не поштује се, куће ничу као печурке, рибокрадице свашта користе за „добар улов“... Срећа је што акумулација још одолева. Али, ни Ужичани нису очекивали шта ће да их стрефи, па, ето, сад могу само да кукају. Далеко било, ако и ми овде закукамо као они, биће касно, а немамо ни Чајетину у близини.

energetski efikasna
stolarija

 SUNCE

Da li ćete i ove zime
grejati ulicu?

zimski
popust na
stolariju
10%

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

ЖИТОПРОДУКТ

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене,
гарантовани квалитет
белог, лиснатог,
печеног, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

НОВИ ЗАКОН УГРОЗИО СВЕ ВИДОВЕ ОРГАНИЗОВАНЕ ДРУШТВЕНЕ СОЛИДАРНОСТИ

На корак до гашења прихватилишта

Закон о буџетском систему не дозвољава ангажовање више од 10 одсто радника на одређено време од броја стално запослених, због чега се рад крагујевачких прихватилишта за старе и младе, сигурне куће и других видова организоване социјалне заштите доводи у питање

Нове законске одредбе, уместо да регулишу неку област и отклоне све мањкавости пређашњег закона, понекад толико закомпликују ствари и направе још већу конфузију. Сведоци смо да се све чешће човек запита чему они уопште служе, кад збуњују или су напросто неprimениви у датим друштвеним околностима, а зна се да законски акти морају бити јасни и применљиви.

Један од таквих закона је и Закон о буџетском систему, јер је директно угрозио систем друштвене заштите. Ако би се доследно применио значио би, рецимо, гашење свих осам прихватилишта која егзистирају у склопу Центра за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица” у Крагујевцу. Једним потезом доведено је у питање даље постојање Сигурне куће, Прихватилишта за децу ометену у развоју, Прихватилиште за старе и још неких видова организоване друштвене солидарности са најугроженијим категоријама становништва.

Другим речима, доследна примена овог закона би значила да већ определена средства крагујевачке локалне самоуправе за најугроженије суграђане не би стигла до њих због бирократије! Ако ускоро за исти сто не седну представници Министарства финансија, Министарства рада и социјалне заштите и Министарства локалне самоуправе од марта, од када почиње примена закона донетог децембра прошле године, ставља се катанец на ова прихватилишта, што би оставило на цедилу запослене који су радили по основу уговора на одређено време или волонтирали, али и кориснике њихових услуга.

Тражење системског решења

Љиљана Станковић, директорка Центра за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица”, објашњава да је 7. децембра прошле године ступио на снагу Закон о буџетском систему, који је донео новине у запошљавању у јавном сектору. У њиховом Центру тренутно је ангажовано 60 људи, од тога 35 на одређено време. Највећи број је стручних радника, али и других стручних сарадника као што су геронтодомаћице, које раде са старим лицима. Сви запослени на одређено директно су погођени овим законом, јер он дозвољава да се ангажује само 10 процената радника на одређено у односу на број запослених на неодређено време. А њих има свега троје – психолог, социјални радник и једна особа која ради са жртвама насиља, док су потребе у овом тренутку бар осам стално запослених лица за оба прихватилишта.

- Све наше услуге су више-мање угрожене. На пример, служба за старе где имамо 25 геронтодомаћица има 10 њих на одређено време. Применом овог закона по истеку њихових уговора о раду на одређе-

но време та лица без сагласности Министарства финансија неће бити ангажована, а то значи да неће моћи да се реализују услуге за стара лица, каже директорка Станковић.

У прихватилиштима и у свим дневним боравцима су углавном ангажована лица на одређено, што такође доводи у питање опстанак ових услуга уколико се не добије та сагласност. По Станковићкиним речима, већ су познати принципи добијања сагласности. Дакле, у њиховом случају локална самоуправа ће морати да се обрати са захтевом за сагласност на три адресе – Министарству рада, запошљавања и социјалне заштите, Министарству за финансије и Министарству за локалну самоуправу. Комисије разматрају образложење и у зависности од тога колико ће та министарства имати слуха и разумевања за ове потребе зависеће и практично функционисање Центра и пружање ових услуга.

- Ми очекујемо да ће Министарство рада и социјалне полити-

ПОСЛЕДЊА НАДА – МИНИСТАРСТВО РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ: ЉИЉАНА СТАНКОВИЋ

ке предузети неопходне мере како би се социјална заштита изузела из примене закона, јер ово није погодило само Крагујевац и нашу установу, него се у целој Србији услуге социјалне заштите реализују путем уговора на одређено време или уговора о делу, каже Љиљана

ЦЕНТАР „КНЕГИЊА ЉУБИЦА”

Развијен спектар услуга

Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица” основан је 2011. године и овакав начин рада је пилот пројекат. Он у свом саставу има Прихватилиште за децу и младе, покрива сву децу која су из бројних разлога у ризику, било да су то деца улице, било да су деца зостављана или су из неких разлога напустила хранитељску породицу, другим речима деца без адекватног или икаквог родитељског старања.

Ту је и Прихватилиште за жртве насиља у породици, Дневни боравак за децу у ризику- врло корисна и интересантна услуга јер се бави превентивом и измештањем детета из природне породице која из бројних разлога не може адекватно да брине о својој деци. У склопу ове установе се налази и Дневни боравак за децу са пробле-

ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

Станковић, додајући да то није неки сезонски или прековремени рад, или повећан обим послова, већ су ово стални послови.

Контрадикторни закони

Зашто те примедбе нису стављене на време, док је закон још био у напору и док није ушао у скупштинску процедуру, и да ли је затајило ресорно министарство или неки други фактори нису имали слуха, питали смо нашу саговорницу.

- По нашим сазнањима ово је било потпуно изненађење и за само министарство. Нашем министарству је потпуно јасно да су овакви закони потпуно контрадикторни и са Законом о социјалној заштити, а и свим другим прописима који су произишли из њега. Дакле, маја 2013. године наше министарство је донело бројне правилнике - правилник о лиценцирању услуга социјалне заштите, о лиценци-

рању уснова које реализују услуге, које управо поспешују запошљавање. Такви минимални стандарди захтевају да локалне самоуправе ангажују већи број стручних радника на спровођењу услуга, а то је сада овим законом потпуно онемогућено, објашњава Љиљана Станковић.

По њој, више је него очигледно да није било координације између ових министарстава и да ће морати да седну и договоре, јер се практично доводи у питање примена Закона о социјалној заштити и реализовања услуга. Центар у Крагујевцу са свим својим садржајима може нормално да ради наредних још пар месеци.

- Сигурна сам да ће се наша локална самоуправа, управа која прати социјалну политику града, обратити Министарству финансија са једним добрим образложењем зашто је потребно да оваква устано-

ва и надаље функционише. Просто је немогуће из месеца у месец да пратите коз исте исте уговор о раду на одређено време, да се обрађате Министарству и да стрепите за исход. Ипак се надамо да ће преговори између два министарства нешто решити, каже директорка Станковић.

Од када је донет нови Закон о буџетском систему многи корисници услуга социјалне заштите су се већ обраћали свом ресорном министарству и Министарству финансија, али још увек нису добили никакав одговор. То је било средином децембра када су схватили у каквој су ситуацији. Такође су се придружили иницијативи Асоцијације Центара за социјални рад Србије, удружења које је обухватило све Центре за социјални рад који су погођени овим законом и очекују да се та системска ствар реши тамо где је и место - у Министарству рада и социјалне заштите.

- Без укључивања већег броја уснова и организација које реализују услуге на овај начин ми не можемо да се изборимо. Значајну подршку очекујемо од наше управе, али и министарства, каже Љиљана Станковић.

Она напомиње да у Центру „Кнегиња Љубица” нису прибегли „турбо запошљавању” по изгласавању закона, као што су то учиниле друге јавне установе, знајући за рестриктивно понашање у наредној години. Разлог томе је што је потребна сагласност локалне управе.

- Ми смо заиста погођени тиме што у децембру неко у локалној управи није препознао неопходност запошљавања на неодређено време за ове услуге. Све време је постојала прича да је на нивоу града велики број администрације и да смо и ми у том вишку, али дефинитивно ми нисмо ти који су добили бар за један број људи који су ангажовани на одређено време решења да пређу за стално, што би било право решење и мање муке, закључује Станковићка.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР РЕШАВА РЕБУС НОВОГ ЗАКОНА

Борба за младе лекаре

Иако је прошла година била успешна, јер је дуг преполовљен, а за запослене сведен на нулу, Клиничком центру недостају нови млади лекари. Закон је зауставио запошљавање у јавном сектору, па и у здравству, али директор Небојша Арсенијевић се нада да може искористити одредбе закона по којима је, ипак, уз добро образложење, могуће добити дозволу за пријем новог лекара

Клинички центар Крагујевац је у години за нама морао да се избори са неславном етикетом здравствене институције са највећим дугом и сталном и опасном претњом блокаде због неплаћених рачуна. Уз најдуже листе чекања којима је заслужио запажен третман у медијима КЦ Крагујевац је морао да се носи и са теретом великог броја неугворених радника који нису примили плате и да нађе лек за хроничне болје српског здравства које годинама пати од мањка здравствених радника свих профила, корупције, застареле опреме и ограничене количине лекова и санитарског материјала.

Питање како побољшати здравствену заштиту близу 2,5 милиона грађана који се лече у крагујевачком Клиничком центру нема једноставан одговор. Врућ кромпир који је узео у руке, пристајући да стане на чело установе у тренутку када су дугови претили да је угуше, по свој прилици ће и у години која почиње остати у рукама директора Небојше Арсенијевића.

■ Преполовљен дуг

- Доста тога смо решили, али је много више остало за решавање. Стабилизовали смо финансије установе. Дуг је више него преполовљен. Захваљујући штедљивом пословању и заиста великом разумевању Министарства здравља и Фонда здравственог осигурања

установа више није под сталном претњом блокаде. Поред тога овде је било неких 200 људи који су примили плате једном у три, или четири месеца. Њихова потраживања била су велико оптерећење кога смо, такође, успели да се ослободимо, јер смо са последњим данима 2013. године дуг према запосленима свели на нулу. Повећали смо број запослених, односно легализовали један део неугворених радника које смо плаћали из сопствених средстава. Запослили смо 24 лекара и отворили конкурс за 90 медицинских сестара, где је било преко 500 пријављених. Поносни смо што је конкурс спроведен по јасно утврђеној методологији, о чему сведочи податак да није било ни једне жалбе, што сматрам великом успехом и доказом да смо, при избору, поштовали једино критеријуме знања и стручности. Обновљена је нека опрема у коју је уложено око 140 милиона динара.

Добра вест је ћемо ове године почети да радимо вантелесну оплодњу за коју смо, после више година, добили средства и сагласност Министарства. Тренутно реновирамо породилиште, а одобрен нам је и новац за реновирање Ургентног центра у коме је сада заузетост постепеног фонда 142 посто.

ИМА ВИШЕ СТЕПЕНИЦА, АЛИ БИЋЕМО УПОРНИ: ПРОФЕСОР ДР НЕБОЈША АРСЕНИЈЕВИЋ

У првих шест месеци очекујемо нов апарат за зрачну терапију са комплетном пратећом опремом за који је тендер већ завршен, а ускоро нам стиже и нови скенер, каже Арсенијевић

Директор Клиничког центра, такође, најављује да би средином наредне године требало да почне дуго одлагана изградња техничког блока, јер је, како каже, коначно завршено натезање око пројекта на који је КЦ имао значајне примедбе. Није, међутим познато када ће почети да се града такозвани објекат 14 који би требало да има пет спратова и који би, по плану, требало да удоми клинику за пулмологију, грудну, неуро, кардио, васкуларну хирургију и друге важне организационе целине ове установе, јер се не зна динамика повлачења средстава из кредита који је за те намене одобрила Европска банка за обнову и развој.

Према речима првог човека Клиничког центра, ова установа више не би требало да буде рекордер по дужини листи чекања, јер су све, како тврди, смањене.

- Што се тиче чекања за операцију катаракте могу да кажем да смо током прошле године уградил близу 1.000 сочива. Нисмо задовољни. Мислили смо да можемо

више. Имали смо и сочива и материјала, али је заказала наша организација коју ћемо ове године свакако унапредити. Значајно је сма-

БЕЗ МЛАДИХ СТРУЧЊАКА ТЕШКО ЈЕ ИЋИ НАПРЕД

ЛЕКАРИ НА БИРОУ РАДА

Један запослен за стално

На евиденцији крагујевачке Филијале Националне службе запошљавања тренутно се налази 169 доктора медицине међу којима стотину има положен стручни испит. Током читаве 2013. године радни однос на неодређено засновао је само један лекар, док је 37 доктора запослено на одређено време.

Најстарији лекар на евиденцији има 43 године. Посао преко 10 година чека један незапослени лекар, двоје су без посла између 8 и 10 година, од 5 до 8 година запослење чека шест, а између 3 и 5 осам доктора медицине. Остали који се налазе на евиденцији на бироу имају до три године стажа.

У току године у просеку се пријави око четрдесетак лекара, а са јављањем престане око 15 углавном због пресељења. У Филијали НСЗ-а кажу да се незапослени лекари у великом броју интересују за запошљавање у иностранству, углавном у Немачкој и Норвешкој, и да их њихове службе упућују на контакте који им омогућују одлазак.

Пошто посла у струци има веома мало незапослени доктори у Филијалу углавном долазе да се информишу о могућностима учења страних језика, пре свега немачког, и да би се распитали о евентуалним огласима за рад у фармацеутским кућама, кажу у НСЗ-у.

нено и чекање за ортопедске интервенције при чему, пре свега, мислим на листе и за уградњу вештачког кука и колена. Сада уграђујемо кукове заказане за 2016. и 2017. годину. Кукови нису највећи здравствени проблем и у медицини увек постоје тријажа и приоритети, али ако смо имали чекање до 2024. године, а сада смо дошли на 2017. то је доста, каже наш саговорник.

Оцењујући позитивне помаке директор КЦ-а сматра да би резултати били још бољи када би успели да реше потешкоће које не зависе од њих. Ту пре свега мисли на мањак запослених и немогућност подмлађивања лекарског кадра.

-Клиничком центру још увек, по домаћем стандарду, недостаје 470 медицинских сестара. Ако уз то имамо у виду старост кадра и део људи који су ограничено способни за рад јасно је да је врло тешко да се функционише у таквим усло-

вима, објашњава др Арсенијевић, додајући да би рад установе био знатно лакши када би имали ваљан информациони системи.

■ Тумачења новог закона

Иако је до сада урадио доста онога што је науцио директор КЦ-а не зна да ли ће бити у прилици да реализује једну од својих најважнијих идеја - да запосли младе стручњаке способне да се носе са изазовима нових технологија и достигнућима савремене медицинске науке.

Како су прошле године из врха државе стигле најаве о запошљавању хиљаду младих лекара Клинички центар се надао да ће бити у прилици да обезбеди благовремену замену великог броја специјалиста који су стигли близу краја радног века. Због тога је пријем младих доктора медицине, иако без званичне потврде, стајао као изве-

КЛИНИКА ЗА ПУЛМОЛОГИЈУ (НЕКАДАШЊЕ ГРУДНО ОДЕЉЕЊЕ)

Ипак реконструкција

- У току је у, иако у невреме, реконструкција Клинике за пулмологију у коју није улагано последњих 30 година, јер је стално постојала идеја да ће да се сели на нову локацију. Пошто то пресељење никако не долази, а имајући у виду да се, свих ових година, много људи тамо лечи и да неко тамо проводи радни век, решили смо да урадимо колико можемо. Захваљујући помоћи Министарства, и уз ангажовање нешто сопствених средстава, успели смо да направимо финансијску конструкцију и почели радове. Завршен је кров и замењени су прозори. На реду је санирање инсталација, али мислим да то неће почети пре марта. У плану је да свака соба добије своје купатило, јер сада на читавој Клиници постоје само два. Када завршимо оно што смо планирали очекујемо да добијемо колико-толико

РЕНОВИРАЊЕ КЛИНИКЕ ЗА ПУЛМОЛОГИЈУ

пристојне услове, а да ли ће, и када, Клиника добити нов простор зависи од много фактора на које ми не можемо да утичемо, каже директор Арсенијевић.

ПРАЗНИЧНО-БАЗАРСКА АТМОСФЕРА: БЉАЦИ, УЧИТЕЉИ И РОДИТЕЉИ

НОВОГОДИШЊИ БАЗАР У ШКОЛИ „21. ОКТОБАР” Вашар дечије маште и рукотворина

Као и сваке године, већ седми пут заредом у Основној школи „21. октобар” организован је „Новогодишњи базар”. Акција је одржана последњег дана школске године, баш пред зимски распуст. Предмете које су сами, уз помоћ својих учитељица и учитеља израђивали ученици од првог до четвртог разреда, могли су да се купе у холу школе по изузетно повољним ценама, а сав приход од продатах новогодњих „базарлија” биће употребљен за набавку наставних средстава и свега што је ђацима неопходно у наставку школске године.

А на базару – к’о на правом базару. Чегга све ту није било. Безброј

НОВОГОДИШЊИ СНЕШКО БЕЛИЋ ОД ПЛАСТИЧНИХ ЧАША

ДЕО БАЗАРСКОГ АСОРТИМАНА УЧЕНИКА ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

новогодишњих украса за јелке, пригодних празничног накита, лампиона од папира, тањирића, костима Деда Мраза и његових реквијита, костима печурке (нарочито се издвојила креација једне маме), сјајног новогодњег Снешка Белића од пластичних чаша...

Заиста су малишани и то око 300 њих, уз помоћ свесрдну помоћ двадесетак својих учитеља и наставника, дали све од себе да задиве својом маштовитошћу, креа-

тивношћу, али и не малим умешћем, а нису се о-брукале ни маме и тате, баке и деке и остала многобројна родбина, пријатељи и кумови који „нису жалили” своје породичне празничне кућне буџете да ова акција у потпуности успе. Са базара су се враћали пуних руку производа њихових креативних базарских по-томака. Дакле, што се наставних средстава тиче за друго полугође – нема брига.

– Сви изложени и продати радови настали су на часовима ликовног и током слободних активности, истичу учитељи малих креативаца.

Сви они који су, пак, пропустили овај догађај и шансу да се снабдеју украсима и дечијим маштовитим рукотворинама прилику за исправљање имаће на следећем базару у „21. октобру”. До тада, стрпљење.

ХУМАНИТАРНА АКЦИЈА ЗА ШКОЛУ „ВУКАШИН МАРКОВИЋ”

Велико срце СПС-а

Ма, нема, кад је тешко – СПС. Месни одбор ове странке са Бубња обрадовао је пред новогодишње празнике ученике школе „Вукашин Марковић” пакетима. У оквиру хуманитарне акције „Од срца – срцу”, 25. децембра у прос-торијама Школе за основно и средње образовање „Вукашин Марковић” у Ердоглији ученицима су уручене донације са школским прибором, лоптама за физичко, средствима за личну хигијену...

– Наше мало може значити много за оне који немају нимало. Циљ ове акције је негововање хуманитарних вредности у данашњем друштву у којем је, пре свега, заборављена људскост и

хуманост, рекла је Марија Јелача испред Месног одбора СПС-а Бубња.

Током посете школи чланови делегације СПС-а обишли су школу за децу ометену у развоју и уз помоћ тамошње координаторке Татјане Драгац уверили се да су и њихови ученици, попут свих њихових вршњака, радознали, љубопитљиви и веома креативни у току процеса наставе у свако-

УРУЧЕЊЕ ДОНАЦИЈА У ОКВИРУ АКЦИЈЕ „ОД СРЦА – СРЦУ”

ДЕЛЕГАЦИЈА СПС-А БУБЊА С ЧЛАНОВИМА КОЛЕКТИВА ШКОЛЕ „ВУКАШИН МАРКОВИЋ”

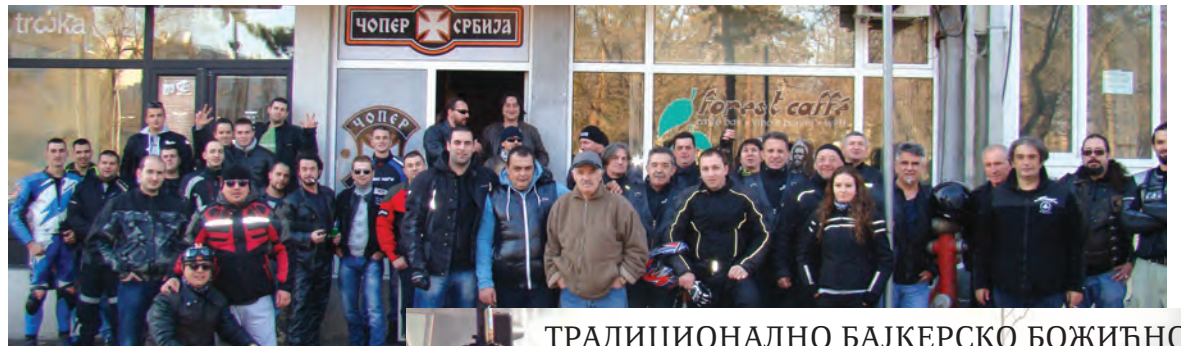
МАРИЈА ЈЕЛАЧА НАЈАВЉУЈЕ УБУДУЋЕ СЛИЧНЕ АКЦИЈЕ

дневном раду и школском животу.

Иако овај месни огранак СПС-а први пут организује овакву хумани-

тарну и донаторску акцију, по речима њихове председнице Јелаче, овакав начин дозирања неопходних потрепштина постаје традиционалан, а велико и топло хумано срце локалног СПС-а од сада па убудуће неће заборавити оне којима је помоћ потребна. Стога се најављују и сличне акције усмерене ка деци без родитељског старања.

З. М.

КРАГУЈЕВАЧКИ БАЈКЕРИ НА ТРАДИЦИОНАЛНОМ БОЖИЋНОМ ОКУПЉАЊУ КОД ВЕЛИКОГ ПАРКА

И овог Божића, најрадоснијег хришћанског празника, крагујевачки бајкери и бројни љубитељи и поштоваоци двоточкаша уприличили су своје традиционално божићно окупљање. По обичају, 7. јануара око подне окупили су се (а и где би – име само казује) испред „Чопер кафеа” на улазу у Велики парк. Ту, на лицу места, традиционално и богоугодно „пало” је дружење њих стотинак уз чашицу „шумадијског чаја”. У овом окупљању већ по традицији учешће узимају чланови овдашњих бајкерских клубова „Чопер Србија”, „Смак”, „Задругари”, „Буба Занети”, „Крагуј”, „На два точка”...

ЈЕДАН ОД ОРГАНИЗАТОРА СКУПА ДИ ЦЕЛ ЛАКИ, ДОДУШЕ СА БОРОМ А НЕ СА БАДЊАКОМ У ПОЗАДИНИ

ТРАДИЦИОНАЛНО БАЈКЕРСКО БОЖИЋНО ОКУПЉАЊЕ Дефиле на два точка у част Богомладенца

ПРАЗНИЧНИ ДЕФИЛЕ КРОЗ ГРАД

Наравно да није изостао ни празнични дефиле на два точка кроз град, а бајкери овдашњи су на радост бројних суграђана, које је лепо божићно сунчано подне измавило на улице, пројездили стандардном празничном рутом од Великог парка, око Музеја 21. октобар, преко Вашаришта и Бубња, кроз центар града, па главном улицом поново до места поласка. Тиме је бајкерски божићни круг био затворен, али се дружење у испред „Чопер кафеа” наставило.

Традицију божићног окупљања бајкера отпочели су још пре десетак година чланови тадашњег мото клуба „Буба Зинети” (да, то је тај из „Побеснелог Макса”), а ове године организовали су га махом припадници клубова „Чопер Србија” и „Смак”. По њиховим речима и божићним обећањима, у плану је да се ово традиционално купљање бајкера и њихових пријатеља убудуће прошири и на колеге из бајкерских клубова из других градова у Србији.

З. М.

Календари некад и сад

2004 и 2014.

2004. Слоба, Дража, Караџић, Младић, па опет Слоба

2014. Дража и Тито, приде вук - али шумски

Пише Гордана Божић

ЖИКА МИЛАНОВИЋ, НЕКАДАШЊИ ШЕФ КАБИНЕТА У „ЗАСТАВИ“

Дочекао и испратио шесторицу директора

У „Застави“ сам се запослио јануара 1963. године. После неколико година на референтским правним пословима, позван сам на разговор код генералног директора „Заставе“ Првослава Раковића. Био сам прилично изненађен, јер сам тог, од свих цењеног човека, само једном видео у пролазу. На питање колеге да ли знам ко је тај човек, одговорио сам да не знам. „Сада знаш, то је генерални директор“, рекао ми је.

Тада сам добио понуду да радим у кабинету генералног директора. Био сам затечен и уплашен, питајући се да ли ћу моћи да одговорим обавезама. После краћег размислања, одлучио сам да прихватим.

Овако почиње прича Жике Милановића који је готово читав радни век провео као шеф кабинета скоро свих послератних директора „Заставе“. Тачније, 33 године код Првослава Раковића, а затим Миленка Бојанића, Радољуба Мицића, Србољуба Васовића. На крају прошлог века радио је са Мирославом Пушоњом и Миљком Ерићем, који су краће били на овим функцијама.

Пензионисан је 2001. године, када је напунио 65 година, међутим директори са којима је радио нису га заборавили. Жика је и данас многим од њих десна рука у Удружењу „Крагујевац наш град“, које окупља виђене Крагујевчане.

■ На послу до зоре

Живомир Жика Милановић рођен је у Сепцима код Раче 1936. године. Основну школу завршио је у родном месту, а нижу гимназију у Смедеревској Паланци. Родитељи су му, као најстаријем од троје деце, саветовали да иде у школу, па је наставио школовање у вишој гимназији у Младеновцу, а потом је завршио први степен на Правном факултету у Београду. - По завршетку школовања замолио сам једног друга да ми се распита за неки посао. Морао сам да почнем да радим.

И КАО ПЕНЗИОНЕР ИМА ПУНО РАДНО ВРЕМЕ

Првео је 33 године као шеф кабинета прво код Првослава Раковића, а затим Миленка Бојанића, Радољуба Мицића, Србољуба Васовића, Мирослава Пушоње и Миљка Ерића. И после пензионисања задржао је контакте са многим од њих, а и данас им је десна рука у Удружењу које окупља виђене Крагујевчане

После неког времена тај друг ми је рекао да се јавим у „Заставину“ кадровску службу на разговор. Ни-

је било никаквог конкурса и одмах су ме примили на место правника за угујења „Заставиних“ дужника, сећа се Жика почетка свог радног века 1963. године, непогрешиво наводећи датуме, имена сарадника, детаље уговора.

Његов радни ангажман на овом месту трајао је пет година, а потом, сасвим неочекивано, прелази у кабинет генералног директора, где је остао до пензије.

„Застава“ је у то време имала девет фабрика у свом саставу и Жика је, каже, помало нерадо прихватио ново радно место. Мислио је да неће моћи да одговори захтевима чувеног директора Раковића, који је 1955. дошао у фабрику, само годину дана након што је потписан први лицензни уговор са „Фијатом“. У то време у кабинету је било само троје службеника који су директно опслуживали првог човека Завода.

сву пошту, да реферирем директору, да водим записнике на колегијумима, који су понекад трајали до касно у ноћ, да припремим све што је потребно за састанке, присећа се наш саговорник својих почетака.

Лети је радно време почињало у шест, а зими у пола седам, али се, бар за Жиком, никада није знало када ће се завршити. Било је дана када уопште није одлазио кући или је на послу остајао до касно у ноћ и само би отишао кући да мало дремне.

■ Раковић је тражио да се ради

Од свих директора са којима је радио у најлепшем сећању му је остао Првослав Раковић, кога памти као врло толерантног човека, увек спремног да помогне сарадницима, чак и у решавању њихових личних проблема.

- Раковић је тражио да се ради и да се сви послови извршавају на време. Никада ми ништа није замарао, помагао ми је и увек ме је питао да ли могу да стигнем да обавим неки посао и да ли ми је потребна помоћ. Никада нисам рекао да не могу да стигнем. Увек сам завршавао све на време. Раковић ми, на пример, ујутру каже да имам састанак око пет поподне. За то време морао сам да припремим сву документацију коју је од мене тражио, прича Жика.

Још му је у свежем сећању догађај из времена када је „Застава“ извозила добар део резервних делова у Русију, а заузврат добијала готове „ладе“. Пошто то није ишло тако добро како се очекивало, јер је било много рекламација на квалитет, директор Раковић је сазвао састанак у старој дирекцији, а руководиоци су морали да донесу све делове који су испоручивали Русији. Састанак је почео у пет сати поподне и сваки део понаособ био је предмет озбиљног анализирања. Раковић је сваки део узимао у руке и тражио да му се објасни у чему је проблем. Пошто је детаљно размотрен сваки од њих, донете су одлуке како да се ствари побољшају. Састанак је трајао читаву ноћ, а Жика је тек у пет ујутро отишао до куће само да се умије и пресвуче, а потом се вратио на посао. Знао је да директор долази рано на своје радно место и да он мора да буде ту пре њега.

ПРВОСЛАВ РАКОВИЋ (ЛЕВО) У ПОСЕТИ „ЗАСТАВИ“ ТОКОМ БОМБАРДОВАЊА 1999. ГОДИНЕ

- „Застава“ је тада била светска фирма и ја сам се оправдано бојао да ли ћу моћи да одговорим свим обавезама. Знао сам само да ћу морати много да радим. Мој посао био је да редовно примам и читам

читаву ноћ, а Жика је тек у пет ујутро отишао до куће само да се умије и пресвуче, а потом се вратио на посао. Знао је да директор долази рано на своје радно место и да он мора да буде ту пре њега.

ЖИКА МИЛАНОВИЋ С КОЛЕГИЦИМА ИЗ КАБИНЕТА ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА

ДИРЕКТОРИ „ЗАСТАВЕ“ 1994. КАДА ЈЕ СРБОЉУБ ВАСОВИЋ ПРЕУЗЕО ФУНКЦИЈУ ОД РАДОЉУБА МИЦИЋА

ПЛАНИНАРЕЊЕ КАО КОБИ

Због опреме одустали од Мон Блана

Још за време студија у Београду Жика Милановић био је члан планинарског друштва „Гучево“, које је окупљало велики број младих људи. Прво одредиште младог планинара било је таборовање на Проклетијама. У то време, признаје, није знао шта значи боравак на планини, али се ипак придружио колегама. Били су врло активни и често су ишли на планинарења, а овим хобијем Жика се бави и данас. Остао је веран свом друштву из Београда, а највећим успехом, осим освајања Олимпа, сматра и покушај да својим пријатељима о својој Мон Блан.

Због неадекватне опреме нису стигли до врха, али су отишли у Шамони и попели са на највиши врх од 3.842 метра.

ЕПОХАЛНО „ОТКРИЋЕ” ТУРСКЕ ГРАЂЕ У КРАГУЈЕВАЧКОМ АРХИВУ

Корак ка ревизији историје и

У Историјском архиву Шумадије недавно је „откривен” изузетно богат фонд књига и докумената писаних на старотурском, османском језику који садржи акта и записе, од највећих државних признања које је додељивао султан, па до власничко-имовинских тапија или позива на новогодишњи ручак код султана са све менијем. Грађа је изузетно разноврсна и после прелиминарног прегледа наших стручњака није искључено да ће се по њој радити и ревизије појединих делова наше историје

Пише Зоран Мишић

Мало, мало, па смо сведоци неких нових открића везаних за нашу прошлост. Једно такво, баш „епохално откриће”, догодило се током прошле године у нашем, крагујевачком Историјском архиву Шумадије. Реч је о изузетно великом, богатом и разноврсном фонду турске грађе: књигама, документима, актима... писаних на старотурском, такзваном османском турском језику и арапском који су Турци користили пре језичке реформе Кемала Ататурка 1928. године. Кажемо „открићу”, јер ова грађа у Архиву постоји од педесетих година прошлог века, све док на њу „новово” није обратио пажњу Ненад Карамилковић, архивиста етнолог-антрополог, запослен у овој установи.

- У библиотеци нашег Архива имамо књиге и документа на турском језику које стоје већ деценијама. Већина њих је на старотурском језику, који нико од нас не разуме. За потребе прелиминарног прегледа ове грађе ангажована је професорка оријенталистике Мирјана Маринковић са Филолошког факултета у Београду, која је после само једнодневног увида у овај фонд закључила да у њему има изузетно вредних и занимљивих ствари, истиче Предраг Илић, директор Историјског архива Шумадије у Крагујевцу.

По њему, мало је непримерено ово „откриће” крстити „епохалним” јер је у питању грађа која се у Архиву налази већ неколико деценија.

- Што ми томе нисмо придавали значај, то је већ друга прича... У сваком случају, реч је о грађи која има велики значај за нашу историју. Чињеница је да су турски архиви и данас велика непознаница за нас, „крију многе тајне”, а сви смо свесни колики део наше историје је везан за њих. Наше друштво мора да се (ре)организује како би проучили турске архиве везане за историју Балкана и Србије. На тај начин дошло би и до неке врсте ревизије историје 18. и 19. века, мно-

СТРАНИЦЕ ИЗ НАЈСТАРИЈЕГ „КУРАНА” НА АРАПСКОМ ЈЕЗИКУ

ге ствари би нам биле јасније, многе заблуде и нетачне чињенице би се исправиле, тврди Илић.

■ Архиви још „крију” многе тајне

Он као историчар и искусни архивиста, човек који је већ годинама на челу ове куће, истиче да није случајност што је сређивање овог значајног и разноврсног фонда грађа „запало” баш његовом колеги Карамилковићу.

- Ненад Карамилковић, етнолог-антрополог, бави се проучавањем других народа на овим просторима, што је за сваку похвалу. Прошле године је изашла његова веома запажена књига о Чесима у Крагујевцу и Шумадији, а у припреми је већ њено друго, допуњено издање. Такође, у свом претходном раду већ се бавио истраживањима Арапа и Турака који су живели на овом подручју. То што он ради треба подржати, јер код нас у Крагујевцу, са изнимком Станише Бркића и Миломира Минића који су писали о Јеврејима у Крагујевцу, не знам икога да се тиме бавио већ неколико деценија уназад, на било који иоле озбиљан начин, сматра Илић.

Но, и сам Карамилковић чар „првине” и „откића” препушта скромно свом колеги историчару уметности Марку Миљивојевићу.

- Са османском грађом нашег архива упознао ме је колега архивист Миљивојевић који је сређивао збирку „Вариа” (разно), у чијем саставу

„ЊИХОВА” ВЕРЗИЈА „НАШЕ” ИСТОРИЈЕ – ДЕО О КАРАЂОРЂУ, МИЛОШУ И УСТАНИ ИЗ АХМЕТ РАСИМОВЕ КЊИГЕ „ИЛУСТРОВАНА И ОСМАНСКА ИСТОРИЈА СА КАРТАМА”

је била кутија са османском грађом, каже Карамилковић, који очекује да ће ово „откриће” 2014. године бити издвојено у засебну „Оријенталну збирку” Архива.

До сада, како он каже, грађа је имала неку своју „унутрашњу листу”, лоше обрађену, и са само неколико докумената у којима су забележени штурти подаци о њеном откупу.

- Грађа је откупљивана педесетих година прошлог века када је Архив

осниван и својом јурисдикцијом покривао подручје све до Новог Пазара. На пример, два берата и једна путна исправа откупљени су од извесног Петра Туцаковића, говор приликом отварања турског Парламента 1914. године и веома заниљив султанов позив на новогодишњу вечеру 1908. године са комплетним менијем, како се гостило код султана, откупљени су од Књагиње Димитријевић, 12. марта 1957. године, објашњава Карамилковић. Додаје да је и „осам докумената „разног садржаја” откупљено за шест хиљада динара од извесног Алимпија Симића (непознато место) 1958. године”, од којих један недостаје, а група од 60 докумената „разног садржаја” откупљена је од већабије Хаџића Таћапор и Џемаила Тузинац из Новог Пазара. Највећа група од чак 101 документа откупљена је од Ристе Селмановића и Косте Кулунџића из Новог Пазара.

- Пуних шест деценија од оснивања Архива нико ову грађу није чистио ни погледао, а камолу покушао да је разврста и преведе. Тадашњу власт, односно комунисте, занимало су само седнице КПЈ, па је ова грађа гурнута у страну и постепено потпуно заборављена.

За сређивање ове грађе Карамилковића је, као што сме већ рећи, препоручио претходни рад.

- Будући да сам истраживао крагујевачке Арапе и објавио рад „Проблеми етничке идентификације арапске популације у Крагујевцу”, од раније сам имао нека искуства са оваквом врстом грађе. Прво ми је па-

АРХИВИСТА НЕНАД КАРАМИЛКОВИЋ СРЕЂУЈЕ БУДУЋУ „ОРИЈЕНТАЛНУ ЗБИРКУ” КРАГУЈЕВАЧКОГ АРХИВА

ТУРСКЕ (ОСМАНСКЕ) КЊИГЕ У ИСТОРИЈСКОМ АРХИВУ У КРАГУЈЕВЦУ

Од хатишерифа до песничких расправа

Збирка књига на старотурском и арапском језику садржи многа интересантна дела из отоманске судске, државне, верске праксе... Ту су и књиге о медицини, поезији, граматици, законодавству, турске верзије историје (опште и националне са „нашим елементима”), упутства, приручници, војна литература, мистика...

Између осталог, збирка књига Архива садржи и „Годишњак Косовског вилаета из 1302. (по нашем 1885.) године”, „Државни шематизам Османског царства” (између 1860. и 1870. године), „Збирку турских закона и уредби (хатишериф из 1838. и фермани) из 1279. (1862) године”...

Ту су и збирке које се баве катастрома, географским и војним расправама (војна обука), али и упутство (приручник) за писаре Османског царства из 1824. године, као и упутство за судије које се баве кривичним правом са примерима из судске праксе.

Збирка садржи више „Курана”, од најстаријег чија година (па ни век) издања још није тачно датована, до примерака објављених половином претпрошлог века, хадис - упутство за живот муслимана на основу поука пророка Мухамеда, аутора Ибрахим-аге, сина Јунус-ефендије.

У њој је и Арапско-турски речник, објављен у Истанбулу 1324. (1906) године, Арапска граматика Лузини Задеа из 1262. (1846) године, књижевна расправа о песничком метру, као и илустроване опште и османске историје са картама или политичке историје Османског царства од настајања до почетка 20. века аутора, познатих турских историчара Ахмета Расима и Кибрили Мехмед паше Првог.

НАЈСТАРИЈЕ ИЗДАЊЕ „КУРАНА” У ЗБИРЦИ КЊИГА

ОД НОВОМБРА ОТКРИВЕНЕ ЈОШ ТРИ „НОВЕ” КЊИГЕ НА СТАРОТУРСКОМ ЈЕЗИКУ

ВАЖНИ ДАТУМИ КРАГУЈЕВАЧКОГ ЗДРАВСТВА

Измишљање историје

Као пензионисаном здравственом раднику радује ме што је прошлог лета Завод за хитну медицинску помоћ прославио значајан тридесетогодишњи јубилеј, а недавно је и Медицински факултет „заокружио“ 36 година. Те две важне институције улазе у зрело доба постојања и рада са врло запаженим реномеом. Сведок сам тог времена, а помало и учесник тих догађања.

У последњој деценији прошлог века, деведесетих, деценији највећих искушења и страдања, данашњи Завод хитне медицинске помоћи био је најбољи сегмент здравства тада, на срећу, у обједињеној ванболничкој установи Шумадијског округа. Најбољи у најтеже време, када је то било и најпотребније. То одговорно и мериторно тврдим јер сам са места заменика генералног директора Здравственог центра, задуженог за медицинска питања, у континуитету дуже време пратио рад те службе. У време мегаинфлације 1993. и великих оскудица, уз све такорећи непремостиве тешкоће, само инсулин за шећераше и основни лекови за децу били су по приоритету испред обезбеђења бензина за кола хитне помоћи и ампулираних лекова из садржаја теренске торбе лекара хитне помоћи. И данас осећам лагоду јер, по тврђењу наших тадашњих добављача из Београда, по доброј организацији били смо једини град у Србији који ни једног дана, у то лудо време, није трпео несташице кључних лекова.

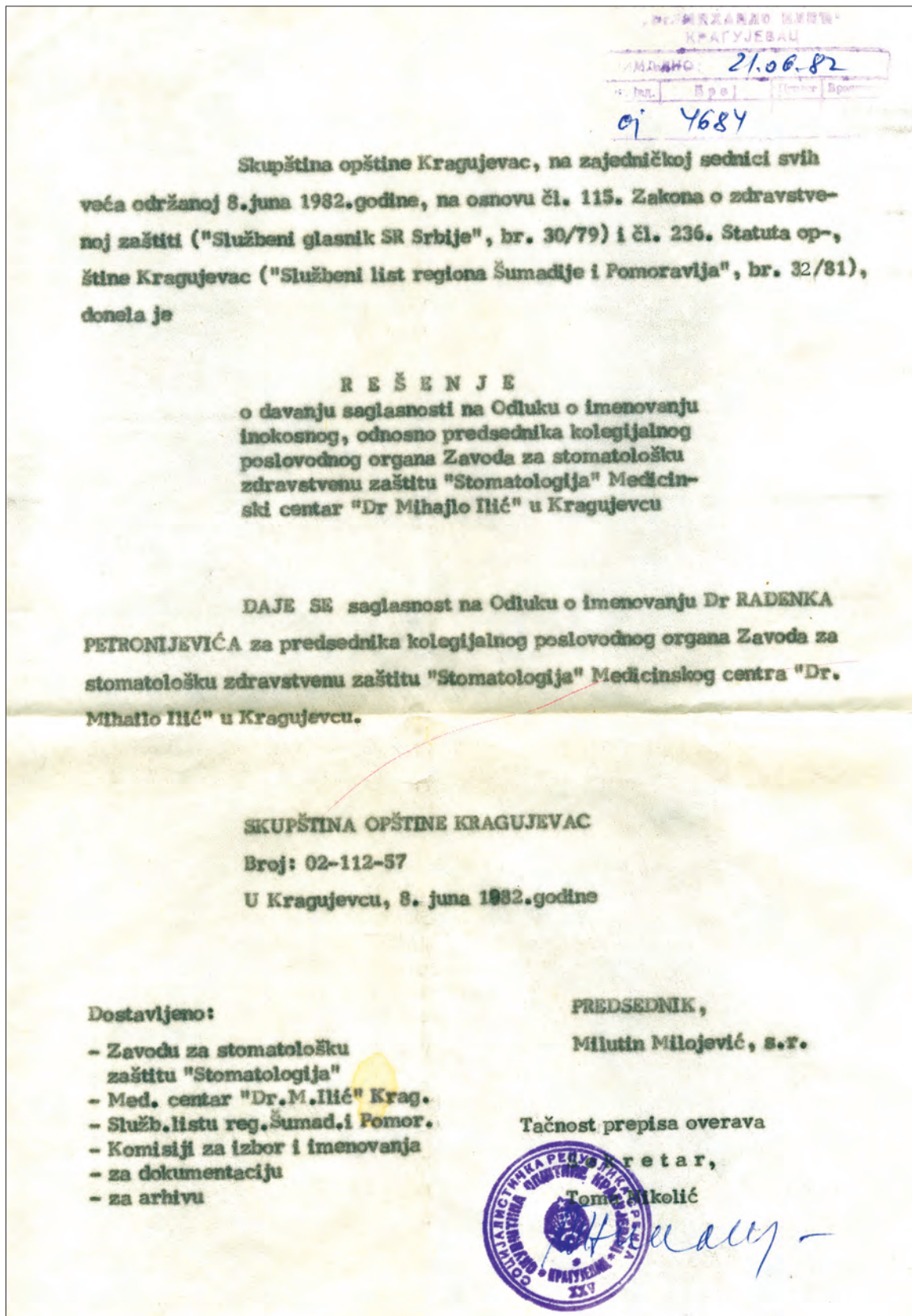
Радници Завода и сада заслужују дивљење јер даноноћно делају у изузетно тешким условима рада.

На издвојеном Одељењу Медицинског факултета из Београда са студијама медицине у Крагујевцу започело се 1977. године. Прво, уводно предавање управника одељења проф. др Рајка Живковића уприличено је тим поводом као пригодна свечаност. Поред првоуписаних студената медицине, позвани су и бројни гости. У својству члана Управног одбора Медицинског центра био сам међу позванима (сачувао сам свечану позивницу).

Други управник Одељења, после проф. Живковића, био је проф. др Иван Анђелковић, мој класић из школе резервних санитетских официра (СОШ), а касније и цимер на дослужењу војног рока на аеродрому Плесо код Загреба. Све до осамостаљења Медицинског факултета, овај тихи, ћутљиви, али радан и енергични Нишлија много је допринео даљем унапређењу наставе и пажљивом одабиру будућих наставника.

У међувремену, 1985. деконпнован је (говорило се самоуправно-трансформисан) Медицински центар. Као посебна радна организација формиран је Клиничко-болнички центар, а остатку крагујевачких ванболничких здравствених установа (изузе „Заставини“ Завода медицине рада и Завода за здравствену заштиту као републичке установе), придодати су болница и дом здравља из Аранђеловца, као и домови здравља из Кнића, Баточине, Лапова, Раче, Тополе. Тако је формирана нова установа – Здравствени центар, који је обезбеђивао основну здравствену заштиту за цео Шумадијски округ. Касније ће се показати, посебно у наступајућим кризним годинама и ратним догађањима, да је то било изузетно промишљено и добро решење, нарочито са становишта обједињеног снабдевања лековима и осталим медицинским материјалима.

У изради Елабората о формирању Клиничко-болничког центра, уствари о медицинским функцијама наставне базе будућег факултета, учествовали су тада највећи а-

ОРИГИНАЛ РЕШЕЊА ИЗ 1982. ГОДИНЕ КОЈЕ ДОКАЗУЈЕ ПОСТОЈАЊЕ ЗАВОДА ЗА СТОМАТОЛОШКУ ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ

уторитети социјалне медицине и организације здравствене службе, најбољи познаваоци правно-економских аспеката здравствене делатности, а такође и неки крагујевачки лекари као сарадници.

Елаборатом из 1985. и његовим реализовањем био је утврђен пут за оснивање Медицинског факултета као дела Универзитета у Крагујевцу, следеће 1986. године. Трајање Елабората није било временски ограничено, он указује на пут којим треба ићи у унапређењу и осавременивању наставе и квалитета здравствене заштите. Не само да је то најзначајнија тековина у историји крагујевачког здравства, већ и крулан догађај у укупној историји града. Поседујем Елаборат и радо ћу га уступити некој од поменутих институција.

Иако је Медицински факултет свој правни идентитет и легитимитет стекао тек 1986. године, изузетно ценим одлуку да 1977. буде година њиховог оснивања, јер су онда уистину започете студије медицине у Крагујевцу. Посебно ме радује рејтинг факултета приликом акредитације и најновије високо рангирано четврто место, по неким европским критеријумима, међу

свим српским факултетима (не само медицинским).

Од срца им честитам са жељом да тако и даље наставе.

МЕЋУТИМ, има и нешто што ме веома растуђује. То су натезања, да то тако најневиније назовем, око настанка и историјата Завода за стоматолозију. Већ се три године слави дан Завода, а да ми још увек није јасно којим поводом и шта се то слави.

На прву прославу крајем јула 2011. позван сам телефоном. Од организатора предочено ми је да ћу бити добитник признања – захвалнице и да очекују да ћу се у име и осталих добитника обратити скупу. Доласком на место прославе, у хотел „Крагујевац“, запрепастило ме сазнање да се прославља некаква тринаестогодишњица. Нисам хтео да направим инцидент, изрекао сам уобичајене речи похвале и захвалности за уложене напоре за организацију и присуство бројних учесника, што гостију, што бивших и ондашњих радника. На крају, похвалио сам и покушај да се неко позабави временом и начином, како и када смо постали Завод, али и на један суптилан начин ставио

до знања да ја имам и нека друга сазнања о том времену и да то треба и даље изучавати.

Одмах сам препознао ко је писац „сценарија“. Очигледно, бивши ригидни партијски апаратчик, који је у маниру тог времена и тадашње политике, да све што је добро потиче од када су они били главни. Како да се друкчије схвати него да је време свог директоровања хтео на тај начин да овековечи. Све време док сам ја био директор Завода, он је био партијски секретар. По дужности, као ванпартијац присуствовао сам свим партијским састанцима и никада нисам имао неке проблеме. Међусобна комуникација била је коректна, али смо врло добро знали и он и ја да о неким значајним стварима не мислимо на исти начин, мада ни са једне стране није испољаван ни најмањи анимозитет. Мислећи да има и неких случајних забуна, понудио сам му много нових података из периода рада Завода да неке своје тврдње измени. На мој позив, са техничарем информатике долазио је мојој кући и из мојег рачунара, из моје базе података узео све што би му је било од користи. Пошто је најављен и као писац

Аутори Елабората о формирању Клиничко-болничког центра

Обрађивачи

прим. др Марко Јовановић, заменик директора Клиничког центра Србије

прим. др Живадин Ђорђевић, Министарство здравља Србије

прим. др Бранивоје Тимотић, Регионални СИЗ здравства Крагујевац

прим. др Станислав Угриновић, Завод за заштиту здравља Крагујевац

дипл. ецц Миодраг Марјановић, директор Медицинског центра Крагујевац

др Миодраг Новаковић, директор болнице Крагујевац

Консултанти

проф. др Викторија Цуцић

проф. др Војислав Шуваковић

проф. др Предраг Довијанић

прим. др Слободан Миленковић, заменик министра здравља Милан Јоковић, директор републичког СИЗ-а, бивши градоначелник Крагујевца

прим. др Раде Војиновић, Републичка заједница здравствених установа

Остали сарадници

прим. др Предраг Ристић

доц. др Александар Гигић

др Милан Јеремић Лаца

др Надежда Спасић

др Драгољуб Димић

прим. др Раденко Петронијевић

доц. др Славољуб Стевановић

мр фарм. Анђелија Петровић

дипл. правник Милутин Јанковић, секретар СИЗ-а здравства

будуће монографије, имао сам искрену жељу да успе, без обзира на сва претходна догађања. Међутим, следеће године све је било исто и на истом месту, само што се славила четрнаестогодишњица. Разуме се, нисам се појавио на том слављу.

Нисам имао мира. Дане равнодушности смењивали су дани великог бунта у мени. Нисам могао да прихватим да неко у толикој мери може да игнорише и пречрта 21 годину постојања једне институције, која је баш у то време била од изузетног угледа у Србији и да ИЗМИШЉА НЕКУ НОВУ ИСТОРИЈУ. Вратио сам се сећањима и документима, схватио сам да МОРАМ да се вратим и писању. Насловио сам то као прилози историји Завода за стоматолозију „Крагујевачке“ су то објавиле прошле године као фелтон, у ово време, на целим новинским странама у осам наставака, за шта сам им неизмерно захвалан. Опет сам ставио до знања да то може да се користи као извор података, па чак неки делови и дословно да се препишу без навођења ауторства.

Ове године упућени позив 29 јуна (када је температура била 40 степена) доживео сам као увреду, шок. Зар је било могуће да се после толико наведених нових чињеница и докумената игнорише и још измишља нека нова историја? Ново је било утолико да се ипак није негирало постојање Завода, јер је на позивници писало поводом петнаестогодишњице осамостаљења Завода. Значи постојао је негде? Колика ја знам, нисмо никада били под неком окупацијом или принудом да су нам били потребни спасиоци осамостаљивачи, баш у најгорје време 1998. године. Напротив, имали смо изузетан углед и уважавање од градоначелника, градских служби из наше надлежности, политичких челника и колега из Подружнице Српског лекарског друштва и осталих делова Медицинског центра.

ТУ БИ прича могла бити завршена, али није. Недавно сам замолио актуелног директора

Инсулинска карта Шумадијског округа

У време најжешће несташнице лекова 1993. године највише проблема је било са набавкама инсулина. Неблаговремена или погрешна достава овог лека могла се завршити смртним исходом. Лично сам кренуо до сваког дома здравља и са директором и главном сестром утврдио дневне и недељне потребе, и по врстама и по терапијским дозама. Проблема више није било, а наш добављач је осталим наручицима показивао нашу карту како се то ради.

Наши добављачи не само да су нас и у највећим несташницама уредно снабдевали лековима, већ су и у строгој забрани инвестирања обновили централну апотеку, предратну Јакшевац. На слици са отварања обновљене апотеке су Жика Обрадовић, директор „Шумадија лека“ из Чачка, др Раденко Петронијевић, директор Здравственог центра, др Мирјана Матовић, Тоша Крајишић, директор „Срболека“ и Сениша Вуксановић, наш најсигурнији и највећи добављач.

Завода за стоматологију да први пут мало попричамо на ту тему. Прво питање уследило је мени. Да ли ја имам валидан документат о оснивању Звода за стоматологију?! Једино тако разговор може да има сврху. То је, иначе, један фини господин, елегантан и лепог манира. Разговарали смо око пола сата. Успео сам и да га, нехотично, мало и наљутим када сам на крају разговора, желећи да се мало и нашалим, питао да ли можемо да очекујемо, пред четврти дан Завода, да ће можда испред или у холу Завода осванути биста спасиоца - осамостаљивача. То је била шала. Спреман сам да се извиним, он ће се одљутити и, надам се, ускоро наставити разговор.

Ипак, дужан сам на подсећање.

Средином седамдесетих година прошлог века донет је Закон о основама система друштвеног планирања и друштвеног плана СР Србије. Сврха му је била да се спречи стихижни, неплански развој у привреди и друштвеним делатностима. Са датим цензусима и параметрима Закон је обавезивао све субјекте од месне заједнице до државе. То је била и шанса за стоматологију, која је најчешће била пасторче у својим матицама живећи од преосталих мрвица са заједничке софре. При регионалним заједницама здравствене заштите формиране су стручне комисије по свим медицинским специјалностима. Регионална стручна комисија за стоматологију одмах по конституисању у рекордно време у потпуности је снимала постојеће стање на целој територији Шумадије и Поморавља. Посећена су сва радна места, обављен разговор са свим терапеутима, начелницима стоматологије (где их је по систематизацији било) и са директорима домова здравља. Снимљено је стање опреме и постојећи грађевински услови рада.

Извештај са свим релевантним запажњима и сугестијама за најкраће време усвојила је Регионална скупштина здравствене заштите и он је послужио као Основа плана за период 1981-1985. Кон-

ституисање комисије (15 чланова из 12 шумадијско-поморавских општина) обављено је 16 јуна 1979., а поменути извештај Скупштина верификује после 14 дана, 1 јула 1979. године.

За непуну годину дана свака од 12 општина имала је знатан пријем нових кадрова, тамо где их није било започете су специјализације, поред осталих дејче и превентивне као најприоритетније. Треба рећи да су нас колеге из Поморавља у почетку примиле са подозрењем, као турске који су дошли да им „соле памет“, али убрзо су променили мишљење јер смо им били од велике помоћи.

Добар глас о нашој ажурности и користима које су из тога произишле био је предмет разматрања на управи Стоматолошке секције СЛД у Београду. У неким регионима стручне комисије нису биле ни формиране. Председник секције пуковник проф др Благоје Грковић, начелник стоматологије ВМА, носио је и звање први стоматолог ЈНА, замолио нас је да будемо у Крагујевцу домаћини и организатори пленарног састанка, како би наша искуства, као модел, могла да се примењују и у другим срединама. Замолио нас је, уколико имамо интересантни тема, да можемо да проширимо дневни ред. Из позива разаслатим из Београда широм Србије цитираћу два краћа пасуса:

„С обзиром на изузетно велики значај и питања која су постављена на дневни ред Пленарног састанка за целу стоматолошку службу СР Србије, надамо се да ће о овом састанку присуствовати сви стоматологи.“

„Верујемо да је садржај дневног реда актуелан за шире подручје СР Србије, па се надамо да ће Пленарном састанку Секције присуствовати и представници САП Војводине и САП Косова.“

Састанак је одржан 26 априла 1980. у препуној сали Дома самоуправа у Крагујевцу. Била је субота. Састанак је, уставари, имао карактер саветовања.

Препоручено нам је да делове усвојеног Извештаја и предложених

Основа плана развоја синтетизујемо у једно излагање и прилагодимо да буде прикладно ширем кругу заинтересованих. Као председник Регионалне комисије за стоматологију аутор тог рада био сам ја, уз коауторство целог стручног колегијума Завода, др Тимотића и колега из Ђуприје, Деспотовца и Арбанџеловца. Рад је имао 20 куцаних страница са табелама и носио је назив „Перспективе развоја стоматолошке здравствене заштите региона Шумадије и Поморавља 1981-1985.“

Поред још три теме које не наводим, други рад је био „Регионални завод за стоматологију и његове функције“. Аутор тог рада био је директор Завода прим. др Миладин Мачужић у сарадњи са прим. др Р. Петронијевићем и прим. др Б. Тимотићем.

Из тог излагања наводим само једну реченицу: „Стоматолошка служба Медицинског центра „Др Михајло Илић“ у Крагујевцу, пратећи развој СР Србије и стоматолошке здравствене заштите у њој ОРГАНИЗОВАНА ЈЕ 1977. КАО ЗАВОД ЗА ЗУБНОЛЕКАРСКУ ЗАШТИТУ“.

У првом реду седео је декан Стоматолошког факултета, многи професори из Београда и Ниша, већина руководилаца стоматолошки служби из Србије и бројни лекари из струке.

Колико је упутно тражити некакав папир о оснивању и тако посумњати у истинитост онога шта је тада речено, и то пред таквим аудиторијумом, остаје као захвална тема за размишљање и просуђивање.

Као што сам прошле године у фелтону написао да је колега др Јанко Јанковић жива легенда, икона послератне стоматологије у Крагујевцу, тако и сада тврдим да је прим. др Миладин Мачужић у целој Србији најпознатији и најцењенији крагујевачки стоматолог. Први директор и оснивач не носи архиву Завода на леђима већ, сигуран сам, у срцу и глави. Директор који је тражио некакову тапију и од њега и од мене требало би да зна у чијој столици седи.

На крају (за сада) предлажем менаџменту да се организује једна широја трибина или округли сто, да се не препуцавамо преко новина, да се, као што је требало још раније, разјаснимо о дану Завода, монографији, па и о другим проблемчићима којих очигледно има.

Са тавана већ тутње „неки нови клинци“ (поткровље је адаптирано за потребе наставе студија стоматологије Факултета медицинских наука), па када буду у прилици да сићу спрат ниже - да се не покају.

Примаријус др Раденко Петронијевић, стоматолог у пензији

Engleski i Nemački

za sve nivoe i uzraste

Montesori dvojezični boravak za decu

Telefon 060 36 00 344
Centroteksil II sprat
www.vrabac.rs

Градско веће, на основу Одлуке број 400-2029/13-V од 31. децембра 2013.године, расписује

К О Н К У Р С

За доделу средстава из буџета Града која су планирана за дотације невладиним организацијама које обављају делатности из области привреде за организацију манифестације из области привреде од значаја за Град

I Позивају се заинтересоване невладине организације које обављају делатност из области привреде, да поднесу пријаву на конкурс за добијање средстава за организацију манифестације из области привреде од значаја за Град

II Уз пријаву се доставља:

- програм активности за 2014.годину,
- доказ о регистрацији организације, удружења или друштва (решење),
- доказ која је асоцијација или савез одобрио манифестацију за коју се тражи финансијска подршка.

Образац пријаве може се преузети у Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријату за привреду, спорт и спортску инфраструктуру, V спрат, канцеларија 506, Трг слободе 3, Крагујевац.

III Пријава са пратећом документацијом, у затвореној коверти са знаком „Конкурс за доделу дотација из области привреде“, се предаје на пријемној канцеларији Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе (округли шалтер), са знаком за Секретаријат за привреду, спорт и спортску инфраструктуру.

IV На конкурс се **не могу** пријавити организације и удружења која се баве делатношћу у области спорта, културе, уметности, социјалне заштите, заштите животне средине и пољопривреде.

V Све ближе информације могу се добити у Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријату за привреду, спорт и спортску инфраструктуру, V спрат, канцеларија 506, Трг слободе 3, Крагујевац 07,30-15,00 часова сваког радног дана у периоду трајања конкурса.

VI Рок за подношење пријава је 7 дана од дана објављивања конкурса.

НАПОМЕНА:

Неблаговремени и непотпуни захтеви неће бити разматрани.

ОДВАЛЕ

ДРАГАНА МИРКОВИЋ, певачица:
- Волела сам да родим и треће дете. Имам 45 година, и, нажалост, мислим да сам закаснила.

СВЕТЛАНА РАЖНАТОВИЋ, певачица:
- Било ми је боље док сам веровала у Деда Мраза, била сам безбрижна, о свим проблемима бринули су мама и тата. Сад сам ја тај чика са белом брадом који свима испуњава жеље.

ЖИКА НИКОЛИЋ, водитељ и аутор „Жикине шаренице“:
- Бити жена је фантастично. Оне су главне, а нас пуштају да мислимо како водимо главну реч.

ГОЦА ТРЖАН, певачица, поводом учешћа њеног бившег мужа у ријалитију „Фарма“:
- Боже, учини ми услугу и продужи „Фарму“ бар на пет година.

ДАРКО ЛАЗИЋ, певач „Гранда“:
- Знам да нимало није лако бити у другом стању.

ТОМИСЛАВ ЈОВАНОВИЋ, министар просвете:
- Овај министар такозваним укидањем Деда Мраза за запослене у Министарству не укида радост, напротив, ствара претпоставке да је убудуће буде више.

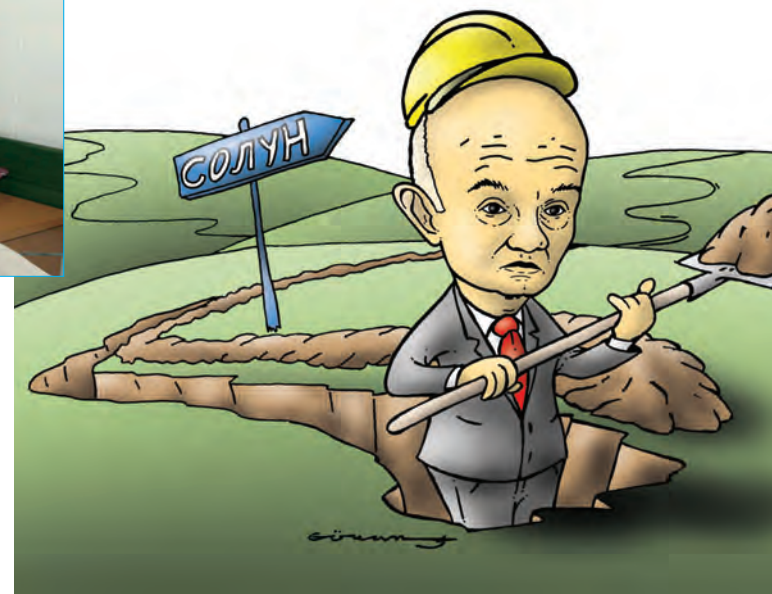

ИВИЦА ДАЧИЋ, премијер:
- Још нисам себи опростио што сам под притиском ДС-а 2008. морао да преварим Вучића и подржим Ђиласа.

ДРАГАН ЂУРИЋ, председник ФК „Партизан“:
- Користим козметику која је направљена баш за мене, на основу моје крвне групе.

МИЛИЦА ЖИВАНОВИЋ ОРО, старлета:
- Не могу да кажем да никад нисам имала секс за једну ноћ, али, просто, нисам љубитељ тога.

Карикашура Горан МИЛЕНКОВИЋ

ВИЦОТЕКА

Мршављење

Дошла Фата да се похвали пријатељицама и каже:
- Слушајте девојке, смршала сам чак 10 кила!
Пријатељице:
- Па како си то успела?
Фата:
- Кромпир, шаргарепа, паприка...
Пријатељице:
- Кувала или пржила?
Фата:
- Копала!

А мајка ће на то: "Ако, ако, скидај ти још!"
После пола сата каже цига: "Мамо, мамо, скинуо сам и други слој!"
Мајка каже: "Ако, ако скидај ти још!"
После сат времена каже цига: "Мамо, мамо, наш'о сам ону мајицу што сам изгубио пре три године!"

Трка

Седи Црногорац са својим другом на стадион и гледа трку на 100 метара, где учествује његов унук. Вели Црногорац:
- Виђе ону будалу што се вуче иза осталих!
Друг:
- То је твој унук!
Црногорац:
- А, виђе сокола што их поћера све испред себе!

Погреб

Сахранио човек жену, обавио све на гробљу и дошао кући. Када је ушао у кућу, небо се провалило, почне пљусак, муње, громови...
Погледа човек у небо и каже:
- Значи, стигла је!

Резерва

Зове Цига хитну помоћ:
"Брзо, докторе, дете нам прогутало куртон!"
Доктор зове возача и сестру и само што нису кренули, поново звони телефон:
"Докторе, не морате да журите, нашли смо резервни!"

Неверство

Како реагују Енглескиња, Францускиња и Фата кад их муж затекне с другим мушкарцем у кревету?
Енглескиња:
- Цоне, молим те, изађи из собе. Мој адвокат ће ово расправити са твојим адвокатом.
Францускиња:
- Франсоа, душо, па шта чекаш, придружи нам се!
Фата:
- Па, то си ти Мујо! Јоој...Ако је онда овај на мени, јебо матер своју!

Купање

Убеди мајка цигу да се окупа. После 20 минута каже цига:
"Мамо, мамо, скинуо сам први слој!"

Горан Миленковић

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе града Крагујевца, на основу члана 50. став 1. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 одлука УС, 24/11 и 121/12) и Извештаја Комисије за планове Скупштине Града Крагујевца- број: 060-566/13-1/02 од 14.11.2013. године, оглашава

ЈАВНИ УВИД У

**НАЦРТ ИЗМЕНА И ДОПУНА
ДЕЛА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ
РЕГУЛАЦИЈЕ
„РАДНЕ ЗОНЕ СТАРА ЗВЕЗДА”
У КРАГУЈЕВЦУ**

Јавни увид обавиће се у периоду од 13.01.2014. године, закључно са 11.02.2014. године, у просторијама Града Крагујевца, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање (V спрат), радним данима од 8,00 до 15,00 сати.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложене планове, стручна служба Одељења за просторно планирање пружиће потребне информације и стручну помоћ приликом тумачења планског документа.

Примедбе на планска документа у току јавног увида могу се у писаној форми препорученом поштом упутити Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање (канцеларија 515) Трг слободе 3, 34000 Крагујевац, закључно са 11.02.2014. године до 15,00 сати.

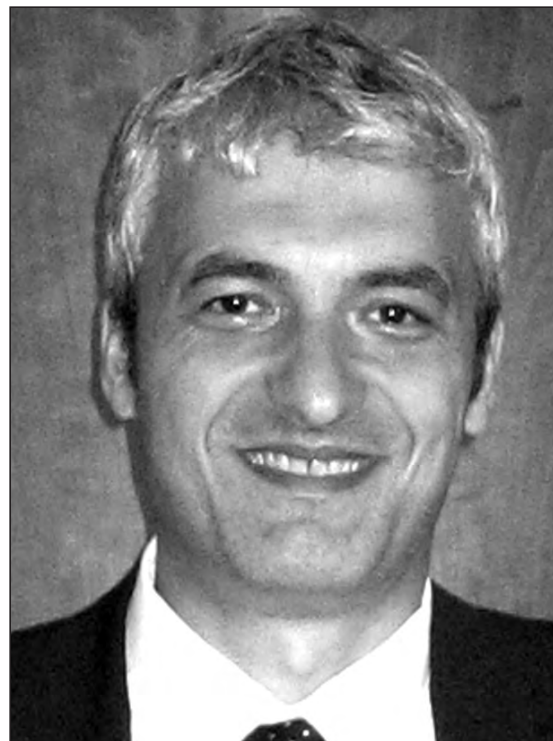
Јавна седница Комисије за планове Скупштине Града Крагујевца, одржаће се у згради Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе, Трг слободе 3 (сала 105), 13.02.2014. године у 11 часова. У току јавне седнице, сва присутна физичка и правна лица која су поднела примедбе у вези са Нацртом плана у писаном облику, могу образложити примедбе пред Комисијом за планове Скупштине града Крагујевца.

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика (сви узрасти). Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (припрема колоквијума и јануар -2014.г). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебан програм). Велика матура. Такмичења. Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић. harsic@gmail.com

МАРКЕТИНГ
333 111
333 116
marketing@kragujevacke.rs

**Др Дејан Димитријевић
Димке**

Ти

*Ти никада нећеш умрећи
Део тебе увек ће сјајати, илесаћи, иливаћи
А део тебе иланирати и иаиенширати
Ти никада нећеш нестати
Јер део тебе увек ће свирати и скијати
А део тебе смишљати и сијати.*

*Ти никада, али никада нећеш иаси
Јер руке које те држе јаке су
Те руке које те носе снажне су
Ти никада, баш никада нећеш пресати видети
Зато што ће део тебе заувек иледаћи и шрејшати
А део тебе измишљати и смејати се.*

*Ти никада нећеш бићи сам
Нићи ћеш икада бићи сјао
Ти никада нећеш пресати дисати
Нићи ћеш се више икада ичеја бојати
Тебе ни један ветар не може одуваћи
И више се никада нећеш повредити.*

*Тебе више ништа, више никада, неће бољети
Управо зато што не можеш умрећи
И зато што не смеш нестати
Али ако икада, ако икада будеш сјао
Ти никада нећеш пресати бољети
А ми никада нећемо пресати вољети.*

У суботу 11. јануара, на гробљу Бозман, у 11 сати, даваћемо годишњи помен нашем драгом Дејану. Волећемо те и недостајаћеш нам до краја времена.

Мајка Љиљана, супруга Биљана,
кћерка Нина и сестра Јелена са породицом.

СЕЋАЊЕ

Мирослав Томашевић Шаја

9.1.2012 – 9.1.2014.

Сећамо га се са љубављу и поносом.

Његова породица

СЕЋАЊЕ

Митар Алексић

1950 – 2013.

Сећање на једног великог човека, добре и племените душе, великог срца, доброг друга и пријатеља.

Остају успомене на неизмерну доброту, несебичност, правичност, скромност, на чистоту морала и његову верност у поштењу и правду. Човек достојан поштовања и дивљења.

Зоран Тасић

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKLAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOJAJNIJE OGLAŠAVANJA

**Bilbordi
kakve ste
oduvek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

INTERSPORT
SPORT TO THE PEOPLE

ZIMSKO
SEZONSKO SNIŽENJE

TEKSTIL • OBUĆA • OPREMA
9.1. - 28.2.2014
Popust se odnosi na posebno označene artikle iz sezone FW 2013.

50%

NAJBOLJE CENE STANOVA!

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu
za samo 833 evra/m² + PDV.

**SAMO
833 € / m²
+PDV**

GRATIS
garažno
mesto

**SLATKI PAKET
ZA USELJENJE
10kg ČOKOLADE
NA POKLON**

SMALLVILLE
KRAGUJEVAC

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

СКИЈАЊЕ

Никако до циља

НЕВЕНА Игњатовић, после освајања слаломског злата на Универзијади, никако нема среће. Возила је четири трке, све у слалому, и ни у једној није успела да забележи пласман.

На такмичењима за Светски куп у аустријском Линцу и италијанском Бормију није прошла прву трку, а у ФИС тркама у Јенеру у Немачкој, по једном је испала у првој, односно другој вожњи.

М. М.

РВАЊЕ

Успешни у Бугарској

МЛАДИ рвачи Радничког, кадети и јуниори, учествовали су на Међународном турниру у Бугарској који је окупио око 250 такмичара из Србије, Турске, Грчке и државе домаћина.

Наш састав имао је десеторицу представника, који су се надметали под именом репрезентације Србије и достојно представили своју земљу. Освојили су три бронзане медаље, до којих су стигли Игор Вујовић, Милутин Малешевих и Младен Поповић, који је проглашен и за најбољег страног такмичара.

Традиционално - за појас

БЕЛОРУСИЈА је била домаћин првенства Света у традиционалном рвању (потезању за појас).

Као репрезентативац Србије леп резултат забележио је Крагујевчанин Перица Димитријевић, који је у категорији до 70 килограма, а у конкуренцији 37 такмичара, заузео девето место.

На овом шампионату појавио се још један Крагујевчанин, међународни судија Урош Јовановић, испред Светске рвачке федерације.

С. М. С.

ПЛИВАЊЕ

Силаћи без премца

ЧАК шест медаља освојили су чланови Пливачког клуба Академија Милорад Чавић на 21. Међународном митингу "Свети Никола" у Нишу.

Томе је највише допринео најбољи пливач овог такмичења Чаб Силаћи, који је у бројној и јакој конкуренцији освојио два злата, на 50 и 100 метара прсно. Трећи укупном збиру био је Димитрије Младеновић, чији је учинак злато на 200 мешовито, сребро на 100 прсно и бронза на 50 прсно, док је клупски успех увећао и Мартин Стефановски, бронзом на 50 делфин.

В. У. К.

АТЛЕТИКА

"ЦРВЕНИ" СЕ ПОЈАЧАЛИ

Спремни за Куп шампиона

КРАГУЈЕВАЧКИ Раднички, екипни првак Србије у атлетици, одредио је тим са којим ће се такмичити у Купу шампиона.

Тако је из нишког Железничара ангажован бацач копља Никола Првуловић, наново, јер је он већ помогао при освајању титуле, а досадашњи члан Црвене звезде, Зоран Лончар, биће наш нови бацач кладива. Уз њих ће се наћи и

Слободан Мирић, препонаш на 200 и 400 метара, до сада веога јагодинокског Вожа, те троскокашица Ивана Петровић из Железничара.

На двојну регистрацију за Раднички ће у најјачем европском такмичењу наступати и бивши европски првак у бацању кугле, хрватски репрезентативац и члан загребачког Динама Марина Премеру, док је Иван Хорват из осигуранике Славоније задужен за наступ у скоку мотком. Такође, место се нашло и за најбоље домаће средњепругаше, Немању Којића, Јасмина Љајића и Мирка Петровића.

В. У. К.

Нова награда

ПОРЕД сјајних резултата постигнутих прошле сезоне, Радничком је припала и награда Атлетског савеза Србије за најбољу организацију такмичења у 2013. години.

Нашем клубу признање је додељено за домаћинство финала Купа Србије у сениорској конкуренцији, одржано почетком јуна на стадиону "Чика Дача".

В. У. К.

Најбољи у Бару

Од јуче се у Бару на припремама налазе потенцијални атлетски репрезентативци Србије, међу којима је место нашло и петоро чланова нашег Радничког.

Тако ће до 22. јануара на Црногорском приморју тренирати спринтер Милош Савић, препонаш Александар Миленковић, скакач удаљ Лазар Анић, троскокаш Јован Мићић и нови припадник "црвених", бацач копља Никола Првуловић.

В. У. К.

ШКОЛСКИ СПОРТ

Бројни успеси

нису за дечаке, као и екипно прво место на општинском такмичењу у одбојци за дечаке, док је ОШ "Радоје Домановић" била прва на општинском и друга на окружном такмичењу у рукомету за дечаке. У рукомету за девојчице прво место на општинском такмичењу заузела је ОШ "Јован Поповић", а у одбојци за девојчице прва на општинском и окружном такмичењу је ОШ "Мирко Јовановић".

Екипе су награђене дипломама и дресовима, поклоном Градског

савеза школских спортских друштва Крагујевац и града Крагујевца, које је уручио је Драгослав Милошевић, члан Градског већа задужен за образовање, културу и спорт. Такође, прочитана су имена ученика који су освојили прва и друга места у пливању, док је Другој крагујевачкој гимназији и ОШ "Јован Поповић" том приликом уручена плакета за учешће највећег броја ученика у свим дисциплинама у школским такмичењима у 2013. години.

- Школски спорт у граду Крагујевцу већ годинама показује добре резултате. Ми смо се договорили да ове године покажемо њихове резултате не само деци, њиховим родитељима, директорима школа и наставницима, него и јавности Крагујевца. Ове године смо поделили дресове и дипломе и то је пракса коју ћемо наставити и наредне.

Циљ је да младе људе који су постигли добре резултате промовишемо, да децу масовније укључимо у школски спорт и да покажемо и другима да град Крагујевац поштује вредности и да те вредности треба да покаже и награди - нагласио је Милошевић, члан Градског већа задужен за образовање, културу и спорт.

В. У. К.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

СУПЕР ЛИГА

Старт у априлу

НЕПОСРЕДНО уочи Нове године, како је то обичај, Српска асоцијација америчког фудбала жребала је такмичарске бројеве и одредила термине овогодисањег националног шампионата. Као и до сада, Супер лига бројаће осам клубова, а такмичење ће се одвијати по једностраном бод систему. Прво коло лигашког дела на програму је 5. априла, а финале плеј офа 12. јула.

На старту Дивљи Вепрови ће одмерити снаге са новајлијом, Индијанцима из Инђије на свом терену, а

затим следи српски вечити дерби са Вуковима у Београду. Крагујевчани ће бити домаћини Младеновчанима, Новосађанима и Нишлијама, док ће их угостити још београдски Плави Змајеви и панчевачки Пантери.

М. М.

ФЛЕГ ЛИГА

Подмладак за титулу

ПОРЕД сениорског српског погона, и најмлађи ће почетком пролећа у борбу за титулу најбољег у Флег лиги. Учествоје 17 екипа, распоређених у четири квалификационе групе, а одржаће се по два турнира.

Крагујевачки састав надметаће се у „Југу 1“, са Вукодлацима из Ваљева, Аићоским Ратницима из Чачка и краљевачким Краљевским Крунама. Три најбоље екипе отићи ће на полуфинале „конференција“, а по троје са тих сусрета одлучиваће у финалу о прваку државе. Почетак је 5. априла, а фајнал сикс 22. јуна.

М. М.

